

- замінити вид покарання (з виключно штрафу на обмеження чи позбавлення волі) за злочин у вигляді незаконних дій з платіжними інструментами та засобами їх ідентифікації, платіжними пристроями, електронними грошима та встановити міру покарання, яка у повній мірі відображає рівень суспільної небезпеки.

Таким чином, проведене дослідження вказує на те, що сучасний етап розвитку банківського сектора потребує вдосконалення національної електронної платіжної системи, також існує необхідність подальшого розвитку Національної платіжної системи «Український платіжний простір».

Література:

1. Ющишина Л.О., Сало С. М. Електронні платіжні системи у міжнародній практиці та їх застосування в Україні [Електронний ресурс] // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(3). – С. 508-513. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9%283%29_73.

2. Офіційний сайт Національної платіжної системи «Український платіжний простір» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prostir.gov.ua/prostir/>.

3. Банківські операції : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2009. – 696 с.

4. Руцишин Н.М., Костак З. Р. Платіжна система України та безпека її функціонування [Електронний ресурс] // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 19. – С. 452-456. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/19-2017/88.pdf>.

Володимир БЕРЕГУЛЬКО

студент факультету фінансів ТНЕУ

Науковий керівник:

к.е.н., доц. кафедри банківської справи Галицьке Ю.М.

ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Рівень власного капіталу банківської системи є головним показником її здатності до розвитку та до підвищення вкладу в ефективність реального сектора економіки країни.

Високий рівень капіталізації банків гарантує стабільність національної валюти та фінансову стійкість банків при нестабільності фінансової системи, забезпечує інвестиційну діяльність комерційних банків.

В умовах глобалізаційних змін головним завданням для банківської системи будь-якої країни є забезпечення капіталу комерційних банків відповідно до потреб економіки. Саме підвищення рівня капіталізації комерційних банків України є одним із найголовніших завдань, що допоможе забезпечити стабільність та надійність банківського ринку України у цілому.

На сьогодні проблема впливу капіталізації банків на стійкість та надійність банківського сектору досить широко досліджується науковцями. Особливості розвитку банківського сектору України та його капіталізації, можливі шляхи збільшення капіталу банками України розглядалися у роботах А. А. Гриценка, Г. А. Крамаренко, В. А. Царьков та інших.

Комерційний банк – це банк, який здійснює універсальні банківські операції з різними організаціями, установами, здебільшого за рахунок власних коштів та залучення кредитних ресурсів своїх клієнтів.

Зростання власного капіталу банку і здійснення відповідних активних операцій за певних обставин призводять до штучного нарощення власного капіталу, і відповідно до не виправдано завищеного рівня капіталізації банку формування фіктивної капіталізації. [3]

Фіктивна капіталізація теоретично може утворитися в результаті перевищення фінансової оцінки капіталу на ринку цінних паперів над реальною величиною сформованого капіталу банку. Фіктивний капітал може бути двох видів: *фіктивний переоцінений капітал* – фіктивна вартість, яка реально не існує в економіці, та *фіктивно недооцінений капітал* – нереалізована вартість в ринковому обороті, яка тому і стає фіктивною. [3]

Зарубіжний досвід у нарощенні капіталізації банківських систем свідчить про те, що зростання капіталу комерційних банків є позитивним фактором, який відповідним чином впливає на економічну систему країни, фінансово підтримуючи її функціонування. [4]

У топ-10 найбільших за капіталізацією банків світу увійшли чотири банки зі США (JP Morgan, Bank of America, Citigroup і Wells Fargo). [1] Загалом китайські банки на даний момент є найбільш капіталізованими у світі. Китайський банк «Industrial & Commercial Bank of China Ltd.» (ICBC) за 2013 рік мав обсягом капіталізації у 160,6 мільярда доларів, а в той час американський Bank of America - 155,4 мільярда доларів. [1]

В європейській практиці найбільше використовуються такі способи збільшення капіталізації банківських установ як злиття та поглинання, а також IPO. Для збільшення власного прибутку банківських структур та, як наслідок, підвищення рівня їх капіталізації європейські комерційні банки широко використовують продукти та послуги індивідуального банківського обслуговування («Private Banking»). Ряд банків історично створювалися саме для надання послуг «Private Banking».

Збільшення рівня капіталізації банків України повинне бути основною складовою у стратегії їхнього зростання. Рівень капіталізації банківських установ в Україні визначається величиною власного (статутного) капіталу. Цей підхід є найбільш прийнятним з огляду на те, що українські банки не є активними учасниками фондового ринку.

Власний капітал банківської системи України в 2017 році складав 116 434 млн. грн, що становило лише 22,67 від валового внутрішнього продукту у 2017 році. З огляду на значні обсяги докапіталізації ряду банківських установ та виключення з порядку розрахунку статистичних показників НБУ банків, що визнано неплатоспроможними, обсяг власного капіталу БСУ протягом 2017 року збільшився на 43,4 млн. грн. та станом на 01.01.2018 р. складав 159852 млн грн, що становило 37,29 від валового внутрішнього продукту у 2018 році

У країнах з перехідною економікою цей показник перевищує 40%, у розвинених – 80% і більше. Недостатній рівень капіталізації українських комерційних банків є однією з причин їхньої низької конкурентоспроможності на світовому ринку. [2]

Однією з великих проблем банківського сектору України є неможливість оцінки капіталізації банківських установ через ринкову вартість їх цінних паперів, оскільки в Україні майже відсутній повноцінний фондовий ринок. До того ж українські банки майже не використовують такий спосіб нарощення капіталізації як первинне публічне розміщення акцій.

Можливими шляхами підвищення рівня капіталізації банків є:

1) збільшення капіталу за рахунок розміщення акцій власної емісії;

2) збільшення показника адекватності капіталу через консолідацію банківської системи (злиття, приєднання банків, реорганізація банків, тощо);

3) збільшення капіталу за рахунок субординованого боргу (шляхом випуску депозитних сертифікатів, банківських облігацій та єврооблігацій);

4) збільшення капіталу за рахунок прибутку.

Іншим напрямком зростання капіталізації банківської системи України є залучення у статутні капітали комерційних банків грошових коштів населення.

Реалізація вищесказаних заходів допоможе не лише відновити довіру до банківської системи та сприяти зростанню рівня капіталізації банків України, а й також підвищить конкурентоспроможність українських банків на світовому фінансовому ринку та забезпечить фінансову стабільність української економіки з перспективою подальшого розвитку.

Література:

1. Державний комітет статистики України. Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Офіційний Інтернет-сайт Національного банку України [Електронний ресурс] / Економічні матеріали. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.

3. Чурило, П.Б. Стан здійснення угод злиття і поглинання в банківській системі України [Електронний ресурс] / П.Б. Чурило // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. – №27. – Режим доступу: http://www.lib.nau.edu.ua/Journals/3_27_2010/Churilo.pdf.

4. Шелудько Н. М., Ануфрієва К. В. Зовнішньоборгова модель розвитку банківського сектору України: підсумки кризових трансформацій / Н. М. Шелудько, К. В. Ануфрієва // Фінанси України. – 2016. – №10. – С. 41-64.

5. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності [Текст]: монографія / [О.В. Дзюблюк, М.Д.Алексєєнко, В.В.Корнеєв та ін.]; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.

Тетяна БІЛАС

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Сороківська З.К.

ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ БАНКУ: ЗНАЧЕННЯ ТА ШЛЯХИ СТВОРЕННЯ

На сьогоднішній день, в період складної та нестабільної ситуації в Україні можна спостерігати масові кризові явища, які зумовлені багатьма причинами. Слабкий фінансовий стан банків дуже непокоїть акціонерів, клієнтів, а також органи контролю, оскільки банківські банкрутства здійснюють свій негативний вплив на всю економіку і завдають шкоди в цілому, а не тільки одному підприємству. На думку експертів, однією з причин кризового стану банків є недостатня увага до формування позитивного іміджу як засобу забезпечення тривалого комерційного успіху.

Імідж банку – це те, як себе позиціонує фінансова установа на ринку. Для формування позитивного іміджу достатньо правильно організувати і реалізувати стратегію задоволення потреб споживачів. Впровадження стратегії максимального задоволення потреб клієнтів, призводить до істотного підвищення рентабельності діяльності банків, і, як наслідок, - їхньої надійності.

Стойкий імідж можливо сформулювати не лише за допомогою реклами, а з підтриманням якісного обслуговування клієнтів, привітного та кваліфікованого